

سیمین بهبهانی
شاعر معاصر
غزل سرای مشهور
متولد ۱۳۰۶

سواد زیادی در زمینه ادبیات و روش‌های گوناگون شعر داشته و همچنین تحولی در غزل ایجاد کرده
در خانواده اهل ادب متولد شد

مادرش فخر عظمی ارغون (فخری) از زنان سرشناس زمانه خود (قاجار) بود. فخری بسیار با سواد و اهل علم بوده و با زبان فرانسه آشنایی کامل داشت همچنین فقه و اصول را می‌خواند و شعر می‌گفت، موضوع اشعارش اعتراض به حوادث اتفاق افتاده در زمان قاجار بود. او در سن کم با عباس خلیلی ازدواج کرد

عباس خلیلی نقش مهمی در ادبیات آن دوره داشت. پدر سیمین، عباس خلیلی موسس یک روزنامه به نام اقدم بود و جزو پایه‌گذاران رمان بود همچنین کتابهایی مثل تاریخ کوروش - کتاب تاریخ کامل ابن اثیر - رمان اسرار شب - رمان روزگار سیاه را نوشت. فخری در زمانی که سیمین را باردار بود عباس را ترک کرد- سیمین با مادرش بزرگ می‌شود و محبت زیادی بین سیمین و پدرش عباس نبود- در سه سالگی سیمین، پدر و مادرش رسماً از هم جدا می‌شوند.

از آنجایی که مادر سیمین آدم باسوادی بود تلاش می‌کرد سیمین هم به اینگونه بزرگ کند سیمین را به مدرسه پرتو دوشیزگان فرستاد

سیمین چون از ابتدا در فضای شعری بود خود به خود گوشش با شعر آشنا بود- در ۱۲ سالگی اولین شعرش را سرود و دو سال بعد یکی از اشعارش را در مدرسه خواند- چون فخری با شاعران آن دوره مثل ملک الشعرای بهار آشنایی داشت برای تشویق دخترش شعرش را در روزنامه نوبهار که ملک الشعرای بهار چاپ می‌کرد، چاپ کرد سیمین در دوران تحصیلش بعضی سال‌ها دو مقطع را با هم می‌گذراند- بعد از دیپلم به رشته مامائی گرایش پیدا کرد و وارد مدرسه مامائی شد- به خاطر درگیری‌های پیش آمده از آنجا جدا شد

سیمین در سن ۱۷ سالگی با حسن بهبهانی ازدواج کرد- ازدواج آنها از اول معقول نبود حسن بهبهانی نیز خانواده‌ای با سطح فرهنگی بالایی داشت

با وجود اختلافات، حسن بهبهانی جلوی پیشرفت سیمین را نمی‌گرفت در آن دوره سیمین شعر می‌گفت و همچنین تصمیم گرفت در یک رشته تحصیل کند، بین رشته‌های حقوق و ادبیات حقوق را انتخاب کرد- آنها ۲۰ سال با هم زندگی کردند و با وجود سه فرزند بعد از ۲۰ سال جدا شدند

سیمین بعد از جدا شدن از حسن بهبهانی، بهبهانی را به عنوان تخلص خود انتخاب کرد و بیشتر از اینکه به سیمین خلیلی شناخته شود به سیمین بهبهانی مشهور است

سیمین تحصیلاتش را تا کارشناسی ارشد قضایی دانشکده حقوق دانشگاه تهران ادامه داد با یکی از هم دوره ای هایش به نام منوچهر کوشیار در دانشکده آشنا شد و ازدواج کردند- زندگی خوبی داشتند اما بعد از ۱۴ سال همسرش فوت می‌کند سیمین بهبهانی به تدریس ادبیات می‌پردازد- با رادیو همکاری کرده و همچنین برای رادیو ترانه می‌ساخت و در رادیو به امور شعری نظارت می‌کرد سیمین سفرهایی به خارج از ایران داشت- چون مادرش شاعر بوده آشنایی زیادی با شاعران هم دوره خودش مثل هوشنگ ابتهاج، نادر نادرپور، بیژن جلالی و فریدون مشیری داشت و به طور خاص در رادیو با این افراد همکاری می‌کرد و وقتی شعری می‌گفت به این اساتید می‌داد تا بخوانند و این باعث پیشرفت شعری او شد سیمین مثل مادرش در اشعارش مسائل اجتماعی و سیاسی را بازتاب می‌داد علاوه بر آن عواطف و مسائل انسانی مثل عشق، جدایی، هجران، درد و... در اشعارش دیده می‌شد- در پس واکنش های عاطفی اشعار سیمین زمینه های اجتماعی و سیاسی را خیلی خوب می‌توان بررسی کرد

نکته ای که سیمین را برجسته می‌کند این است که اوزان غزل را دچار تحول کرد- وقتی بعضی از غزل هایش را میخوانیم مثل کلام عادی است اما اگر با وزن خوانده شود کاملاً وزنش مشخص می‌شود- کارش مهم است چون برای گفتن حرف هایش وزن هایی فراتر از وزن های غزل های سنتی به کار برده و وزن های جدیدی را ساخته و در همان وزن های جدید محتواهای خوبی را مطرح کرده که باعث شد غزل زنده شود و در حالت کهنه خودش باقی نماند

سیمین دو جایزه جهانی دریافت کرد- اولی مدالی است که سازمان جهانی حقوق بشر در برلین در سال ۱۳۷۸ به او داد- و در همان سال جایزه دیگری هم گرفت اولین اثری که چاپ کرد ستاره شکسته در سال ۱۳۳۰

جای پا در سال ۱۳۳۵

چلچراغ در سال ۱۳۳۶

مرمر در سال ۱۳۴۱

رستاخیز در سال ۱۳۵۲

خطی ز سرعت و از آتش در سال ۱۳۶۰

دشت ارژن در سال ۱۳۶۲

گزیده اشعار در سال ۱۳۶۷

آخرین اثرش (مطمئن نبود!!) یک دریچه آزادی در سال ۱۳۷۴

منبع خیلی خوب برای شناخت سیمین بهبهانی کتاب با مادرم همراه است - کتابی با بیان مسائل اجتماعی، فرهنگی و سیاسی و ادبی است و زندگی نامه خودنوشت سیمین است- سیمین با شیوه خاصی این زندگی نامه را نوشته

چهار تا از آثار سیمین با صدای همایون شجریان خوانده شده: هوای گریه، فریاد غم، چرا رفتی، کولی

دوباره میسازمت وطن هم به صورت آواز خوانده شده
به دلیل اینکه سیمین با شعر و ترانه سرایی آشنا بوده و مدتی در رادیو فعالیت کرده و ظرفیت‌های شعری را می‌شناخته ترانه‌هایش قابلیت این رو داشتن که به آواز خوانده شود